

מסורת הש"ס

(א) [לעיל פ"א, כ"ג: כ"ה, ג' עינין פ' קטוה י"ז: (א) [לעיל י"ג: (א) [מגילה ט"ז: ושי"ן] (א) [מגילה ט"ז: ושי"ן] (ד) [לעיל נ"ד: ועי"ש] (ה) [לעיל נ"ד: ד"ה אמרו לו, (א) [לעיל ס"ח]: ד"ה (מ"ה, א) [לעיל כ"ב ו"א: ס"ח],

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ר"מ מאיר וכו' פ"ט פוסל ע"י אחין בדבר אחד:

מוסף רש"י

שוברת יבם שינתה. כשהיא שומרת יבם, אסורה ליבמה. כלשה שנתה תחת בעלה שאסורה לבעלה (טוס"ס י"ז: וכי"ז ע"ל פ"א). ומה תפסי בה קדושין, יבמה שלל תלשה אם נתקדשה לטוב אין קדושין פליגי בה, א"כ ג' דחייבי לאוין צעלמא תפסי בהו קדושין (ועי"ל ג'). אמרו לו ונשא מיתה אשתך ב"ר. כגון דניה בת לאה מעיקר יוכבד בת לאה מתחזין ושרה בת חלזון מקטורה ורפקה בת קטורה מתחלף ומלכה בת בחולא מתנה ורחלון נשא את מלכה והלך למיתת הים, אמרו לו ממה אשתך ונשא את רפקה שהיא אחותה מאביה, חזרו ואמרו לו ממה שרה ונשא את שרה אחותה מאמה, אמרו לו ממה שרה ונשא את יוכבד אחותה מאביה, אמרו לו ממה שרה ונשא את דנה אחותה מאמה, חזרו ואמרו לו כולן קיימות, מותר בראשונה. כלשה אשתך ונשא לפי שרפקה לא היו קדושין קדושין וביאתה באונס הוא מותר בשרה אחות, דמין (לקמן ט"ז) ונשאין על האטוסה, ובחמישיית. דנה וע"ש שהיא אחות יוכבד הכינעית, לפי ביאת יוכבד פיתו היא וזניה קדושין, מפני שהשלישית היא קדושה קדושה, ופוטרות צרותיהן. מן חלזון האחין לאמת מן פוטרות לרומית, ומי ואסור בשניה. מפני הראשונה וברביעית. מפני השלישית (לעיל ט"ז). על ידו. על כחו (נדה ב"ב). ביאת בן תשע. כיצמנו (נדה ט"ה).

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צו.

עין משפט
גר מצוה

עב א מ"י פ"ב מהלכות יבום הלכה כ' סמך לאוין פ"ב טוש"ע א"ש"ע סימון קטנ ספיק' ג': ע"ג ב ג ד ה ו ז מ"י פ"ה מהלכות יבום הלכה י"ח סמך עשין נ"א טוש"ע ש"ס ק"ע פ"ט"ו:

תוס' חד מקמאי

תניא עשו ביאת בן ט' כמאמר בגדול ר"מ אומר עשו חליצת בן ט' כגט בגדול פ"י אבל לרבנן חליצת בן ט' לאו כלום הוא והכי איתא בפ' מצות חליצה לרבנן אין חליצת בן ט' ומסתבר דה"ה לגיטו שהרי גט אינו פסול ביבמה אלא משום חליצה כד"א פ' ר"ג ג"ט להוציא דחליצה להוציא ומגזי לא מהני חליצת גמי לא מהני ואחי למבעל אחר חליצה אימא גט לא פסול אלא משום חליצה וכיון דחליצת קטן לא פסלה גיטו גמי לא פסיל כלל. קטני כמאמרו משום דמאמרו אינו פוסל בטוף וכיאתו פוסל אפי' בטוף כמאמר בגדול. ומסתברא דל"מ נמי דס"ל דגט קטן [מהני] כ"מ שכתוב בכתב ידו אבל ע"י עדים לא פוסל שהרי צריך שיאמר לוספר כתוב ולעדים חתומים ואין (א) שליחות לקטן ובעי' מסירה גמי לא דהא ס"ל לר"מ עדי חתימה כרתי אבל בכתב ידו כיון דכשר התורה שהרי אם נשאת הולד כשר פוסל לר"מ:

(א) ע"י תוס' גיטין דף כ"ב ע"כ ד"ה והא כלמנע הדיבור וי"ל דלא עשין שליחות כממיה וכו'.

הכי גרסינן אי נמי ליפא לרזב הונא כלל וזכרז המנונא קמיפני: והא אפליגו בה הדא זימנא. בהאי פירקא גופיה (לעיל דף כ"ג): דלמיר שמואל בענינומינו לריכה גט: בתנ"י אמרו לו מהא אשתך ונשא אחותה מאביה. שלל מאמה: וחזרו ואמרו לו מסה. השנייה ונשא אחותה של שנייה מאמה ולא מאביה ולא קרובתה היא: חזרו ואמרו לו מסה. ונשא אחותה של שלישיה זו מאביה ולא מאמה נמלאת רביעית רחוקה מן השנייה וכ"ש מן הראשונה: חזרו ואמרו לו מסה. ונשא אחותה מאמה ורחוקה מן השלישית ואח"כ אמרו לו כולן קיימות: מוסר בראשונה ובשלישית ובחמישית. שאין קרובות זו לזו ואף על גב שהשלישית אחות השנייה היא שריא דקדושי שנייה לא תפסי לחות אשה היא והויא לה כאלוקה ומפומה ימניא (לקמן דף ט"ז). אכס אשה מותר ליפא בתה דלא אסרה תורה אלא אחות אשה והיא לא תפוס קדושין לזו אשה היא וכן חמישית אף על פי שהיא אחות הרביעית מותרת הויא ותפסי קדושי שלישיה נמלאת ביאת רביעית שהיא אחות שלישיה ביאת ונות ולא אסרה חמישית עליו: ופוטרו לרומית. אם מת וזכר יבם ויבם את אחת מהן נפטרה למה: ואסור בשניה וברביעית. בשניה משום ראשונה וברביעית משום שלישיה: לאחר מיתת הראשונה של ראשונה היו הדברים שקר היו: ואסור בשלישית. מפני שנייה ובחמישית מפני רביעית: הוא פוסל חתלה. כשבעל חתלה אצל לא בסוף כדמפרש בגמרא: פוסלין על ידו. ביאתו לא קנייה לגמרי אלא כמאמר צעלמא והא קי"ל (לעיל דף כ"ג) דיש מאמר וגט וביאה וחליצה אחר מאמר: ג' לנכסף לא פסיל. אם עשה זה גדול מאמר קודם ביאת בן תשע לא פסיל לה ביאת בן תשע אצל מאמר: והפני רז זכיר בו. ומשני ביאת בן תשע פסלה אפי' בסוף אצל מאמרו של בן תשע אם הוא חתלה פסיל לנכסף לא פסיל: והא קפני הוא פוסל חתלה. ומפרש ביאה לאתרא אלמא אביאה קאי: חסורי מחסרה כו'. אצל ביאה אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים שצא על יבמתו פסל ע"י אחין וריכה חליצה כן חליצת בן ט' אינה לפטור אלא לפסול: איש ליה. גט: ופטר. מגט גדול אצל חליצתו היא כגט גדול ומשום הכי לא תני כגיטו. והשתא קמפרש ואזיל מאי צלירותיה דגטו מגט גדול לר"ג כו': מתני'

ודלמא אינו פוסל אי נמי ממאי דאיתא לדרב הונא דלמא ליאת דרב הונא כלל וזכרז המנונא קמיפניג דאמר רב המנונא (שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה דרב אמר הרי היא כאשת איש ומיפסלא בזנות ושמואל אמר אינה כאשת איש ולא מיפסלא בזנות וא"נ בקדושין תופסין ביבמה קמיפניג דרב אמר הרי היא כאשת איש ולא תפסי בה קדושין ושמואל אמר אינה כאשת איש ותפסי בה קדושין והא אפליגו בה הדא זימנא (א) חדא מכלל דהביתה איתמור: בתנ"י אמרו לו ממה אשתך ונשא אחותה מאביה ממה ונשא אחותה מאמה ממה ונשא אחותה מאביה ממה ונשא אחותה מאמה ונמצאו כולן קיימות מותר בראשונה ובשלישית ובחמישית ופוטרות צרותיהן ואסור בשניה וברביעית ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה ואם על השניה לאחר מיתת הראשונה מותר בשניה וברביעית ופוטרות צרותיהן ואסור בשלישית ובחמישית ואין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה: בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל ע"י אחין והאחין פוסלין על ידו אלא הוא פוסל תחלה והאחין פוסלין תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו פסל ע"י אחין באו עליה אחין ועשו בה מאמר נתנו גט או חלצו פוסלין על ידו: ג' אטו בוליה לאו לאחר מיתת ראשונה ניגהו אמר רב ששת לאחר מיתת ראשונה ודאי: בן תשע שנים וכו': בן תשע שנים ויום אחד תחלה פסיל בסוף לא פסיל והתני רב זכיר ב"ר אושעיא העושה מאמר ביבמתו ואח"כ בא אחיו שהוא בן ט' שנים ויום אחד עליה פסלה אמרי ביאה פסיל אפילו בסוף מאמר תחלה פסיל בסוף לא פסיל וביאה אפילו בסוף פסיל תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף כד"א כמאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה והאחין פוסלין על ידו בביאה כמאמר כגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר אצל גט לא בר אבימי יש לו מאמר אצל גט לא דמ"ד יש לו מאמר אצל גט לא דמאמר עדיף שהוא נמקוס ביאה אצל גט הוא נמקוס חליצה וביאה עדיפא מחליצה דהא ביאה אמרינן עדיפא מחליצה ליה זין בתחלה זין בסוף אצל חליצה לא ושמואל דלמיר יש לו כ"ש מאמר דיש לו:

ר"ב מאיר אומר עשו חליצת בן ט' ב"ו. אר"י דלר"מ יש לו חליצה וכ"ש ביאה אצל לרבנן דוקא ביאה יש לו אצל חליצה אין לו ומתניתין צרייתא ללעיל דקמני בן ט' פוסל ע"י אחין (א) דכרך אחד ע"כ רבנן היא דלרבי מאיר פסיקא ליה חליצה כמו ביאה דלמיר חליצת בן ט' כגט גדול וגט של גדול פוסל אפי' לנכסף והא דפליגי שמואל ורבי אלעזר צריש כל הגט (גיטין דף כ"ג): דלשמואל חליצת קטן פסולה ופוסלת לרבי אלעזר אינה פוסלת ליבא למימר דחליצה דרבנן פליגי ורבי שמואל דלרבנן פוסלת בתחלה ורבי אלעזר סבר דאפי' בתחלה לא פסלה דע"כ מודה שמואל דלרבנן אין לו חליצה כלל דכפרק מנות חליצה (לקמן ק"ה): אמתימין דהסוללת מן הקטן חליצתה פסולה אמר (א) שמואל וז' דרבי רבי מאיר אצל חמשים אומרים אין חליצת קטן כלום וחליצה דל"מ נמי ליכא למימר דפליגי דהא כהדיא קאמר הכא עשו חליצת בן ט' כגט גדול אלא צמתני דפ' מנות חליצה (ב"ב ט"ז) פליגי דשמואל מוקי לה כר' מאיר ורבי אלעזר מוקי לה כרבנן: נשא

תחלה והן תחלה וסוף כיצד בן תשע שנים ויום אחד שבא על יבמתו וכו' חסורי מחסרה והכי קתני בן תשע שנים ויום אחד הוא פוסל תחלה והן פוסלין תחלה וסוף כד"א כמאמר אבל ביאה פוסלת אפי' בסוף כיצד בן ט' שנים ויום אחד הבא על יבמתו פסל ע"י אחין ומי אית ליה מאמר כלל ע"י אחין והתניא בן ט' שנים ויום אחד יהוא פוסל בדבר אחד והאחין פוסלין על ידו בארבעה דברים הוא פוסל ע"י אחין בביאה והאחין פוסלין על ידו בביאה כמאמר כגט בחליצה וביאה דפסלה בין בתחלה בין בסוף פסיקא ליה מאמר דבתחילה פסיל בסוף לא פסיל לא פסיקא ליה איתמר נמי אמר רב יהודה אמר רב תחליפא בר אבימי יש לו מאמר אצל גט לא בר אבימי יש לו מאמר אצל גט לא דמ"ד יש לו מאמר אצל גט לא דמאמר עדיף שהוא נמקוס ביאה אצל גט הוא נמקוס חליצה וביאה עדיפא מחליצה דהא אמרינן עדיפא מחליצה ליה זין בתחלה זין בסוף אצל חליצה לא ושמואל דלמיר יש לו כ"ש מאמר דיש לו:

מתני'